

ВІД АВТОРА БЕСТСЕЛЕРА «УВЕСЬ ЦЕЙ СВІТ»

МАСШТАБНА ЗВОРУШЛИВА ЕКРАНІЗАЦІЯ

Кохання поза законами Всесвіту
Було. Є. І буде

Сімнадцятирічна
Наташа не схожа на своїх
однолітків. Скептик і затята реаліст-
ка, вона довіряє лише науці та фактам.
Не загадує бажань, коли зірка падає з неба.
Не вірить у призначення. І звісно ж, у таке без-
глуздя, як кохання з першого погляду. Тільки дур-
ні вірять у нього. Ось такі, наприклад, як Деніел...
І треба ж було Наташі натрапити на цього романтич-
ного телепня. Це що, жарт Усесвіту? Вони ж — наче
небо і земля. Та що то між ними? Оте незбагненне,
що вже почало відбуватися. Те, що здатне зіштовх-
нути Землю з орбіти і кинути її в обійми неба,
порушивши всі закони фізики й універсуму.
Японці називають це «передчуття
любові». Коли двоє ще не закохані,
але вже не можуть одне без
одного...

www.bookclub.ua

ISBN 978-617-12-6550-9

9 786171 265509

НІКОЛА ЮН

СОНЦЕ ТАКОЖ ЗІРКА

НІКОЛА ЮН

СОНЦЕ ТАКОЖ ЗІРКА

СОНЦЕ ТАКОЖ
ЗИРКА

Nicola Yoon

THE SUN
IS ALSO A STAR

A Novel

Нікола Юн

СОНЦЕ ТАКОЖ
ЗІРКА

Роман

УДК 821.111
Ю49

Жодну з частин цього видання
не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі
без письмового дозволу видавництва

Published by arrangement with Rights People, London

Перекладено за виданням:
Yoon N. The Sun is Also a Star / Nicola Yoon. — New York :
Delacorte Press, an imprint of Random House Children's Books, a
division of Penguin Random House LLC, 2016. — 384 p.

Переклад з англійської *Юлії Підгорної*

Дизайнер обкладинки *Андрій Цепотан*

ISBN 978-617-12-6550-9 (укр.)
ISBN 978-0-553-496-680 (англ.)

- © Nicola Yoon, 2016
- © Depositphotos.com / naidzionysheva, hugolacasse, mmarikk, обкладинка, 2019
- © Nemiroltd, видання українською мовою, 2019
- © Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», переклад і художнє оформлення, 2019

Ця книжка — художній вимисел. Усі імена, персонажі, місця та події, описані в ній, або є витвором уяви автора, або використані образно. Будь-яка аналогія з реальними особами (живими чи вже покійними), подіями або місцями є збігом.

*Моїм мамі й татові,
які розповіли мені про мрії та про те,
як їх здійснювати.*

Романтиці заходу сонця не зашкодить,
коли ми дещо про нього дізнаємося.

Карл Саган «Бліда блакитна цятка»

Чи Всесвіт смію я потурбувати?
Хвилини досить, аби рішення прийняти
і скасувати — те, яке хвилина змінить.¹

Т. С. Еліот «Любовна пісня Дж. Альфреда Пруфрока»

---

¹ Переклад Т. Небесної.

Пролог

Карл Саган говорив, що коли ви хочете зробити яблучний пиріг з нуля, то спочатку мусите винайти всесвіт. Говорячи «з нуля», він мав на увазі з *нічого*. Він говорив про час, коли світ іще не існував. Якщо ви хочете приготувати яблучний пиріг з нічого, то маєте розпочати з Великого Вибуху й розширення всесвітів, нейтронів, іонів, атомів, чорних дір, сонць, місяців, припливів океанів, Чумацького Шляху, Землі, еволюції, динозаврів, їхнього вимирання, качкодзьобів, людини прямоходячої, кроманьйонців тощо. Маєте почати з самого початку. Ви мусите винайти вогонь. Вам будуть потрібні вода, родючий ґрунт і насіння. А також корови, люди, які доїли б їх, та ще кілька тих, хто збивав би те молоко в масло. Вам знадобляться пшениця, цукрова тростина та яблуні. Вам стануть у пригоді хімія й біологія. А для справді чудового яблучного пирога — ще й мистецтво. Аби цей рецепт залишився для наступних поколінь, вам треба мати друкарський верстат і здійснити Промислову революцію, а можливо, доведеться ще й вірш написати.

Аби зробити щось просте, як-от яблучний пиріг, ви маєте створити цілий світ.

Деніел

*Місцевий хлопець змиряється з долею,
погоджуючись стати лікарем, банальна тема*

Це через Чарлі моє літо (і вже осінь) перетворилися на низку абсурдних заголовків. Чарльз Чже Вон Бе, він же Чарлі, мій старший брат, первісток старшого сина, здивував моїх батьків

(і всіх їхніх друзів та пліткарів з корейської громади Флашинга¹ у Нью-Йорку) тим, що його тимчасово відрахували з Гарвардського університету («найкращий виш», як сказала моя мама, коли надійшов лист про його зарахування). Тепер його вигнали з *найкращого вишу*, і все літо мама супить, не в змозі ані остаточно повірити в це, ані до кінця зрозуміти.

— *Чому в тебе такі погані оцінки? Вони вигнали тебе? Чому вони тебе вигнали? Чому не змусили залишитися і більше вчитися?*

— *Не вигнали. Тимчасово відрахували. Це не те саме, — говорить тато.*

— *Це тимчасово, лише на два семестри, — бурчить Чарлі.*

Спостерігаючи цю жакливу хвилю збентеження, сорому й розчарування моїх батьків, я вже майже жалію Чарлі. Майже.

Наташа

Мама каже, що настав уже час мені здатися, що мої зусилля марні. Вона засмучена, тож її акцент помітніший, ніж зазвичай, і кожне твердження звучить як питання.

— Ти не думаєш, що вже час здатися, Ташо? Не думаєш, що твої зусилля марні?

Вона розтягує перший склад слова «марні» на зайву секунду. Тато нічого не говорить. Він німий від гніву чи безсилля. Я ніколи не була впевнена, від чого саме. Батькові зморшки такі глибокі й важкі, що важко уявити його з іншим виразом обличчя. Якби це було лише кілька місяців тому, я засмутилася б, побачивши тата таким. Але тепер мені байдуже. Адже саме через нього з нами трапилася оця халепа.

¹ Мультиетнічний район, у якому переважають іммігранти з Азії. (Тут і далі прим. перекл.)

Пітер, мій дев'ятирічний брат, — єдиний з нас, кого тішить такий поворот подій. Просто зараз він пакує свою валізу під «No Woman, No Cry» Боба Марлі.

— Олдскульна музика для зборів, — так він називає цю пісню.

Попри те, що Пітер народився тут, в Америці, він каже, що хоче жити на Ямаїці. Мій брат завжди був доволі сором'язливим і йому було важко завести друзів. Гадаю, він уявляє Ямаїку раєм і вірить, що, бозна з якого дива, там йому буде краще.

На цей час ми вчотирьох перебуваємо у вітальні нашої двокімнатної квартири, яка є також нашою з Пітером спальнею. У ній два невеличких дивани, які ми розкладаємо на ніч, і яскрава блакитна завіса посередині для усамітнення. Просто зараз завіса відсунута вбік, тож видно обидві половини кімнати.

Досить легко здогадатися, хто з нас хоче їхати, а хто залишитися. Моя половина кімнати досі виглядає обжитою. Книжки на маленькій полиці з *IKEA*. На столі дотепер стоїть моя улюблена фотографія, де ми з моєю найкращою подругою Бев у захисних окулярах сексуально надули губи на камеру у фізичній лабораторії (окуляри — моя ідея, а випнуті губи — її). Я не дістала жодної речі зі свого комода. Я навіть не зняла зі стіни плакат *NASA* з мапою зоряного неба. Він величезний — взагалі-то це вісім плакатів, які я склеїла до купи. На ньому зображені всі великі зірки, сузір'я і ділянки Чумацького Шляху, які видно з Північної півкулі. Тут навіть є інструкція щодо того, як відшукати Полярну зорю та як орієнтуватися за зірками, коли заблукав. Тубуси, що я їх придбала для пакування плаката, стоять закриті, обіперті об стіну.

На половині Пітера практично всі поверхні порожні. Більшість його речей уже розкладені по коробках і валізах.

Звісно, мама має рацію — мої зусилля марні. Утім я все одно беру навушники, підручник з фізики й кілька коміксів. Якщо я маю якось убивати час, то, можливо, зможу закінчити домашню роботу й почитати.

Пітер хитає головою.

— Навіщо тобі це? — питає він, маючи на увазі підручник. — Ми їдемо, Ташо. Тобі не доведеться здавати *домашню роботу*.

Пітер саме відкрив для себе силу сарказму і вдається до нього за найменшої нагоди.

Я не відповідаю йому, лише надягаю навушники і прямую до дверей.

— Скоро повернуся, — кажу мамі.

Вона клацає язиком і відвертається. Я нагадую собі, що вона засмучена не через мене. «*Ташо, ти ж знаєш, що це не ти мене засмучуєш?*» — вона часто повторює це останніми днями. Я збираюся до будівлі Служби громадянства та імміграції США, розташованої в центрі Мангеттена, — подивитися, чи може хтось там мені допомогти. Ми — нелегали, і сьогодні ввечері нас депортують.

Сьогодні мій останній шанс спробувати переконати когось — чи долю — допомогти мені знайти спосіб залишитися в Америці.

Аби ви зрозуміли: я не вірю в долю. Але я у відчаї.

Деніел

Причини, з яких я вважаю Чарльза Чже Вон Бе, він же Чарлі, гівнюком (у довільному порядку):

1. До цього епічного, видовищного (і цілком чарівного) провалу в Гарварді він був безжально гарним в усьому. Ніхто не має бути гарним в усьому. Математика й англійська, біологія і хімія, історія й фізкультура... Не годиться

- бути вправним в усьому. Три-чотири предмети — максимум. І навіть це вже ознака несмаку.
2. Він — справжній чоловік, а це означає, що часто поводитья як справжній покидьок. Здебільшого. Постійно.
  3. Він високий, з витонченими, бездоганними вилицями, до яких пасують усі прикметники, якими їх описують у романах. Дівчата (*усі* дівчата, не лише ті, які вивчають корейську Біблію) кажуть, що в нього звабливі губи.
  4. Усе це було б чудово — авжеж, очі розбігаються від його чеснот, їх аж трохи забагато для однієї людини, — якби він був доброю людиною. Але це не так. Чарльз Чже Вон Бе не добрий хлопець. Він пихатий і самовдоволений, і що найгірше — він покидьок. Гівнюк. Невиправний.
  5. Я йому не подобаюсь. І не подобаюсь уже багато років.

Наташа

Я кладу свій телефон, навушники й наплічник до сірого контейнера, перш ніж пройти крізь металошукач. Охоронниця (бейджик сповіщає, що її звати Ірен) зупиняє мій контейнер на конвеєрній стрічці, як робила це щодня.

Я зводжу на неї погляд і не усміхаюся.

Вона зазирає до контейнера, перевертає мій телефон і роздивляється чохол, як робила це щодня. На чохла зображена обкладинка альбому «Nevermind» гурту *Nirvana*. Кожного дня її пальці затримуються на немовляті з обкладинки, і щоразу мені не подобається, що вона торкається його. Вокалістом *Nirvana* був Курт Кобейн. Його голос, зірваний, неідеальний, слухаючи який відчуваєш усе, що відчував він сам, який натягується так, що, здається, ось-ось обірветься, — це єдине, завдяки чому я не збожеволіла, коли почався цей кошмар. Його страждання значно гірші, ніж мої.

Ірен не поспішає, а я не можу пропустити цю зустріч. Я розмірковую, чи не сказати їй щось, але не хочу дратувати. Мабуть, вона ненавидить свою роботу. Я не хочу давати їй привід затримати мене ще довше. Вона підводить погляд, але жодним чином не виказує, що впізнає мене, хоча я весь останній тиждень щодня приходжу сюди. Для неї я — лише чергове обличчя, черговий *прохач*, черговий хтось, хто чогось хоче від Америки.

Ірен

Історія

Наташа геть помиляється стосовно Ірен. Тій подобається її робота. Більше, ніж подобається — вона їй необхідна. Це майже єдиний контакт із людьми, який вона має. Це єдине, що тримає її цілковиту й відчайдушну самотність на відстані.

Кожна взаємодія з цими прохачами потроху рятуює її життя. Спочатку вони ледве помічають її. Вони кидають свої речі в кошик і пильно стежать за тим, як ті проходять крізь металошукач. Більшість підозрюють Ірен у намірі прибрати до рук дрібні гроші, ручку, ключі абощо. За звичних обставин відвідувачі навіть не помітили б її, але вона робить так, щоб вони звернули на неї увагу. Це її єдиний зв'язок зі світом.

Тож вона перехоплює кожен контейнер однією рукою у рукавичці. Затримка достатньо довга, аби відвідувач підвів на неї погляд. Аби насправді побачив жінку, що стоїть перед ним. Більшість бурмоче вимушене «доброго ранку», і ці слова тішать її. Хтось питає, як її справи, і вона радіє ще більше.

Ірен ніколи не відповідає. Не знає, як. Натомість вона опускає очі до контейнера й уважно розглядає кожну річ, шукаючи якусь зачіпку, щоб відкласти предмет убік і роздивитися пізніше.

Над усе вона прагне скинути рукавиці й торкнутися ключів, гаманців та дрібних грошей. Як би їй хотілося провести кінчиками пальців по поверхнях, запам'ятовуючи текстуру, і пропустити крізь себе артефакти з життя інших людей! Але вона не може надовго затримувати чергу. Зрештою, Ірен пропусає контейнер і його власника далі від себе.

Минула ніч для Ірен була особливо поганою. Нестерпно голодний рот самотності хотів проковтнути її цілком. Сьогодні вранці контакт був їй просто необхідний, аби врятувати своє життя. Вона відводить погляд від контейнера, що віддаляється, і дивиться на наступного відвідувача.

Це та сама дівчина, яка протягом тижня приходиться сюди щодня. Їй не більше сімнадцяти. Як і решта, дівчина не відводить погляд від контейнера. Вона зосереджено дивиться у нього, наче не витримає розлуки з яскраво-рожевими навушниками та мобільником. Ірен кладе руку в рукавичці на бік контейнера, аби той не вислизнув з її життя на конвеєрну стрічку.

Дівчина підводить очі, й Ірен підноситься духом. Здається, дівчина в такому ж відчаї, що й Ірен. Ірен стримується, проте подумки усміхається до неї.

«Ласкаво просимо. Рада тебе бачити», — каже Ірен, але лише подумки.

Насправді вона вже дивиться вниз і вивчає чохол телефону. На ньому зображене вгодоване біле немовля, повністю занурене у прозору блакитну воду. Хлопчик розкинув руки й ноги, тож здається, що він радше летить, аніж пливе. Його рот і очі відкриті. Перед ним з рибальського гачка звисає доларова банкнота. Картинка неблагопристойна, і щоразу, коли Ірен дивиться на неї, їй перехоплює подих, неначе це вона під водою.

Вона хоче знайти привід, щоб конфіскувати телефон, але його немає.

Деніел

Я знаю, коли саме перестав подобатися Чарлі. Це сталося влітку, коли мені виповнилося шість, а йому вісім. Він катався на своєму претензійному новому велосипеді (червоний, крутий, з десятима швидкостями) зі своїми претензійними новими друзями (білими, крутими, десятирічними). Навіть попри те, що впродовж цілого літа була купа натяків, я ще не зрозумів, що мене понизили до Докучливого Молодшого Брата.

Того дня він зі своїми друзями поїхав без мене. Я переслідував його квартал за кварталом, вигукуючи «Чарлі!», переконаний, що він просто забув мене запросити. Я крутив педалі так швидко, що стомився (шестирічні діти на велосипедах не відчувають втоми, тож це щось та означає).

Чому я просто не здався? *Звісно ж*, він чув мене.

Зрештою він зупинився і зістрибнув зі свого велосипеда. Чарлі штовхнув його на землю, у бруд (начхати на підніжку), і стояв там, чекаючи, поки я під'їду. Я бачив, що він злий. Він накидав бруд на велосипед, демонструючи всім присутнім свій гнів.

— Хьон, — почав я, звертаючись до нього, як звертаються молодші брати до старших. Я зрозумів, що це було помилкою, тільки-но промовив це слово. Обличчя Чарлі почервоніло — щоки, ніс, кінчики вух — повністю. Він майже палав. Його погляд перемістився убік, на нових друзів, які спостерігали за нами, наче дивилися реаліті-шоу по телевізору.

— Як він щойно тебе назвав? — запитав один із них, той, що був нижчий.

— Це якийсь таємний корейський код? — втрутився вищий хлопець.

Чарлі проігнорував їх обох і подивився мені в обличчя.

— Що ти тут робиш? — він був такий розлючений, що його голос прозвучав трохи надтріснуто.

Відповіді я не мав, та вона насправді й не була йому потрібна. Чого він хотів — то це вдарити мене. Я розумів це з того, як він стискав і розтискав свої кулаки. Я бачив, як він прикидає, що йому буде, коли він зараз ударить мене тут, у парку, перед хлопцями, яких ледве знає.

— Чому б тобі не завести власних друзів і не перестати ходити слідом за мною, наче дитина? — натомість сказав він.

Краще б він мене вдарив.

Чарлі підняв свій велосипед із бруду. Його так розпирало від гніву, що я подумав: ось він зараз вибухне, і мені доведеться сказати мамі, що її старшого й більш ідеального сина розірвало.

— Мене звати Чарльз, — відрекомендувався він хлопцям, перевіряючи, чи наважаться вони сказати ще щось. — То ви йдете чи як? — він не чекав на них, не озирався назад, аби подивитися, чи йдуть вони. Вони пішли за ним слідом у парк, у літо і в старшу школу, як і безліч інших людей, які зрештою йтимуть за ним. Якимось чином я зробив свого брата королем.

Більше я ніколи не називав його *хьон*.

Чарльз Чже Вон Бе

Історія майбутнього

Деніел не помиляється щодо Чарльза. Він гівнюк аж до самісіньких кісток. Деякі люди виростають зі своєї ниціої суті, але Чарльз не виросте. Він приросте до неї як до шкіри, що завжди буде його.

Однак перш ніж він стане політиком і вдало одружиться, перш ніж змінить своє ім'я і почне зватися Чарльзом Беєм, перш ніж зраджуватиме свою вірну дружину та виборців на кожному кроці, перш ніж отримає забагато грошей і успіху й занадто часто матиме все, що забажає, він здійснить

добрий безкорисливий учинок для свого брата. Це буде останнім добрим і безкорисливим, що він колись зробить.

Родина

Історія імені

Коли Мін Су закохалася у Де Хьона, вона й не сподівалася, що кохання приведе їх із Південної Кореї до Америки. Але Де Хьон усе своє життя був бідняком. А в Америці, у Нью-Йорку, непогано йшли справи у його двоюрідного брата. Він обіцяв допомогти.

Для більшості іммігрантів переїзд до нової країни — акт віри. Навіть якщо ви чули історії про безпеку, можливості та процвітання, це все одно стрибок, що віддаляє вас від рідної мови, народу і країни. Від вашої історії. А якщо розповіді неправдиві? А якщо ви не зможете пристосуватися? А якщо ви не будете бажаним гостем у новій країні?

Зрештою, лише кілька історій виявилися правдивими. Як і всі іммігранти, Мін Су й Де Хьон пристосувалися настільки, наскільки змогли. Людей і місць, де були небажаними, вони уникали. Двоюрідний брат Де Хьона справді допоміг їм, і вони почали процвітати, їхню віру було винагороджено.

Через кілька років, коли Мін Су дізналася, що вагітна, першою її думкою було, як назвати дитину. Їй здавалося, що американські імена нічого не означають, не те, що корейські. У Кореї спочатку йшло прізвище, яке розповідало цілу історію роду. В Америці прізвище називали «останнім іменем». Де Хьон сказав, це свідчить про те, що американці вважають особистість важливішою за родину.

Мін Су було досить складно вибрати для сина ім'я, яке американці називали «першим». Чи має воно бути американським, легким для вимови його майбутніх учителів та однокласників? Чи вони мають триматися традицій

і обрати два китайських ієрогліфи, аби створити двоскладове ім'я?

Імена — могутні речі. Вони діють як маркер індивідуальності й своєрідна карта, що орієнтує вас у часі й географії. Ба більше, вони можуть бути компасом. Зрештою, Мін Су пішла на компроміс. Вона назвала свого сина американським ім'ям, за яким слідували корейське ім'я та прізвище. Вона назвала його Чарльз Чже Вон Бе. Другий син отримав ім'я Деніел Чже Го Бе.

Врешті-решт вона обрала обидва імені. Корейське й американське. Американське й корейське.

Аби вони знали, звідки походять.

Аби вони знали, куди йдуть.

Наташа

Я спізнилася. Заходжу до кімнати очікування і прямую до секретарки. Вона хитає головою, наче вже бачила таке. Тут усі все вже бачили, і їм байдуже, що для тебе все це нове.

— Вам треба зателефонувати на головну лінію Служби громадянства та імміграції США й записатися на нову зустріч.

— У мене немає на це часу, — відказую я. І розповідаю про дивакувату охоронницю Ірен. Я кажу це спокійно й розважливо. Секретарка знизує плечима й опускає погляд. Мені відмовлено. І якогось іншого дня я змирилася б із цим.

— Будь ласка, зателефонуйте їй. Зателефонуйте Карен Вітні. Вона сказала мені повернутися.

— Вашу зустріч було призначено на восьму ранку. Зараз 08:05. У неї інший прохач.

— Будь ласка. Я спізнилася не з власної провини. Вона сказала...

Секретарчине обличчя напружилось. Хай там що я говоритиму — їй байдуже.

— Міс Вітні вже приймає іншого відвідувача, — вона промовляє так, наче я не розумію англійської.

— Зателефонуйте їй! — вимагаю я. Мій голос звучить надто гучно й істерично. Решта присутніх, навіть ті, хто не розмовляє англійською, дивляться на мене. Відчай зрозумілий будь-якою мовою.

Секретарка киває до охоронця, який стоїть біля дверей. Перш ніж він устигає підійти до мене, відчиняються двері, що ведуть до кімнати перемовин. Дуже високий і худий темношкірий чоловік гукає мене. Він киває до секретарки:

— Усе гаразд, Мері. Я займуся нею.

Я швидко проходжу у двері, поки він не передумав. Він не дивиться на мене, лише розвертається і йде низкою коридорів. Я тихо прямую слідом, поки він не зупиняється біля кабінету Карен Вітні.

— Чекайте тут, — каже він мені й зникає лише на кілька секунд, але повертається з червоною папкою — моїм файлом.

Ми йдемо черговим коридором, доки, зрештою, не дістаємося до його кабінету.

— Мене звати Лестер Барнс, — каже він. — Сідайте.

— Я...

Він піднімає руку, зупиняючи мене.

— Усе, що я маю знати — у цьому файлі, — він піднімає папку за ріжок і трясє переді мною. — Зробіть собі послугу й помовчте, доки я читатиму.

Його стіл такий охайний... Він напевно цим пишається. Набір канцелярського приладдя срібного кольору: тримач для ручки, лоток для вхідних та вихідних паперів, навіть візитниця з вигравіруваними ініціалами. Хто взагалі ще користується візитками? Я простягаю руку, беру одну й кладу до кишені.

За спиною у нього стоїть висока шафа зі стосами папок, розставлених за кольорами. У кожній — чийсь життя. Чи

справді колір папок такий очевидний, яким здається мені? Мій файл червоного кольору відмови.

За кілька хвилин він підводить на мене погляд:

— Чому ви тут?

— Карен... Міс Вітні сказала мені прийти. Вона була мила зі мною. Вона сказала, що, можливо, для мене щось буде.

— Карен новенька, — він говорить так, наче це щось пояснює, але я не розумію, що саме. — Останню апеляцію вашої родини було відхилено. Депортація в силі, міс Кінгслі. Ви та ваша родина маєте виїхати сьогодні о десятій годині вечора.

Він закриває папку й підсовує до мене упаковку серветок, оцікуючи, що я заплачу. Але я не плаксійка.

Я не плакала навіть тоді, коли батько вперше розповів нам про наказ про депортацію, і тоді, коли відхиляли наші апеляції.

Я не плакала, коли минулої зими дізналася, що мій колишній хлопець Роб зраджує мене.

Я навіть учора не плакала, коли офіційно прощалася з Бев. Ми обидві кілька місяців знали, що це наближається. Я не плакала, проте все одно це було нелегко. Бев прийшла б сьогодні зі мною, але вона поїхала з родиною до Каліфорнії ознайомлюватися з університетом у Берклі та з іншими університетами штату.

— Може, коли я повернуся, ти ще будеш тут, — з надією сказала вона після наших сімнадцятих обіймів. — Може, усе вдасться...

Бев завжди була непохитною оптимісткою, навіть у безвихідних ситуаціях. Вона з тих дівчат, які купують лотерейні квитки. Я з тих дівчат, які глузують із таких людей.

Отже. Зараз я точно не збираюся плакати. Я підводжуся, збираю свої речі й прямую до дверей. Я щосили намагаюся залишатися не плаксійкою. У голові я чую мамин голос:

Не дозволяй гордості взяти над тобою гору, Ташо.

Я розвертаюся.

— То ви насправді нічим не можете мені допомогти? Я справді маю їхати? — я кажу це так тихо, що ледве чую себе. Містер Барнс, своєю чергою, чує мене без проблем. Прислухатися до тихих, нещасних голосів — це його робота.

Він стукає пальцями по закритій папці.

— Ваш батько керував транспортним засобом у стані алкогольного сп'яніння...

— Це його проблема. Чому я маю розплачуватися за його помилку?

Мій тато. Один вечір його слави призвів до того, що він сів за кермо п'яним. А це призвело до того, що нас викрили, і тепер я втрачаю єдине місце, яке зву домом.

— Ви досі перебуваєте тут незаконно, — каже Барнс, але його голос уже не такий твердий, як раніше.

Я киваю, проте мовчу, бо тепер я справді можу розплакатися. Я вдягаю навушники й знову прямую до дверей.

— Я був у вашій країні. Був на Ямайці, — каже він, усміхаючись від згадки про подорож. — Я чудово провів час. Там усе *irie*. У вас усе буде гаразд.

Психіатри радять не стримувати почуття в собі, бо зрештою ті вибухнуть. Вони не помиляються. Я злилася впродовж кількох місяців. Мені здається, ніби я злюся усе своє життя. Злюся на батька. Злюся на Роба, який минулого тижня сказав мені, що ми маємо бути друзями попри «все», тобто попри той факт, що він зрадив мене.

Навіть Бев не уникла мого гніву. Усю осінь вона переймалася тим, до якого університету подавати документи, зважаючи на те, куди вступатиме її хлопець, Деррик. Вона регулярно перевіряє різницю в часі між різними університетами. «Чи спрацюють стосунки на відстані?» — питає вона щокілька днів. Востаннє, коли вона запитала мене, я сказала, що, можливо, їй не варто будувати все своє *майбутнє* на своєму *сьогоднішньому* хлопцеві-старшокласнику. Їй це не сподо-

балосся. Бев гадає, що вони будуть разом завжди. Я думаю, що їхні стосунки закінчатся після випускного. Можливо, улітку. Мені довелося кілька тижнів робити за неї домашню роботу з фізики, аби загладити свою провину.

І тепер чоловік, який, імовірно, провів на Ямайці не більше тижня, каже мені, що все буде *irie*.

Я знімаю навушники.

— Де ви відпочивали? — питаю я.

— У Негрілі, — відповідає він. — Дуже гарне місце.

— Ви виїжджали за межі готелю?

— Я хотів, але моя...

— Але ваша дружина не хотіла, бо їй було страшно, еге ж? У путівнику сказано, що краще залишатися на території готелю. — Я знову сіла.

Він складає руки й спирається на них своїм підборіддям. Уперше, відколи почалася ця розмова, головний у ній не він.

— Вона хвилювалася через безпеку? — я маюю у повітрі лапки навколо слова «безпека», наче це те, про що насправді не треба хвилюватися. — Чи, може, вона просто не хотіла псувати собі настрій під час відпочинку, дивлячись, у яких злиднях усі там живуть? — Гнів, який я стримувала, зростає у мене всередині й піднімається горлом. — Ви слухали Боба Марлі, бармен приніс вам косяк, хтось розповів, що означає *irie*, і тепер ви думаєте, що знаєте щось. Ви бачили тікі-бар, пляж і готельний номер. Це не країна. Це курорт.

Він піднімає руки, неначе захищаючись, неначе намагаючись відштовхнути слова у повітрі знову до мене.

Так, я поведжуся жакливо.

Так, мені байдуже.

— Не кажіть мені, що в мене все буде гаразд. Я не знаю тієї країни. Я живу тут з восьми років. Я не знаю нікого на Ямайці. У мене немає акценту. Я не знаю своїх тамтешніх рідних, не так, як треба знати. Я у випускному класі. А як же

мій випускний бал, закінчення школи та мої друзі? — Я хочу перейматися усіма тими безглуздими речами, які хвилюють їх. Я навіть почала готувати документи до Бруклінського коледжу. Моя мама два роки заощаджувала, аби поїхати до Флориди й купити мені «пристойну» картку соціального страхування. «Пристойна» картка — це картка зі справжніми краденими номерами замість вигаданих. Чоловік, який продав її мамі, сказав, що дешевші картки з фальшивими номерами не пройдуть перевірку і я не вступлю до коледжу. З картою я можу подати заявку на фінансову допомогу. А якщо разом з нею я отримуватиму стипендію, то зможу навіть дозволити собі вчитися у Бінгемтонському університеті чи іншому державному закладі.

— А як же університет? — питаю я, вже розплакавшись. Сльози не зупиняються. Вони надто довго чекали, аби вийти назовні.

Містер Барнс підсовує упаковку серветок ближче до мене. Я беру шість-сім штук, використовую їх і беру ще шість чи сім.

— Ви хоч уявляєте, як це — ніде не вписуватися? — знову кажу я це занадто тихо, щоб бути почутою, і знову ж він чує мене.

Я вже біля дверей, тримаюся за ручку, коли він промовляє:
— Міс Кінгслі. Заждіть.

Irie

Історія походження

Можливо, ви чули слово *irie* раніше. Можливо, ви приїздили на Ямайку і знаєте, що воно походить з ямайського діалекту патуа. Чи, можливо, ви знаєте, що своїм корінням воно тягнеться з растафаріанства. Відомий співак регі Боб Марлі був растаманом і поширив це слово за межами ямайського узбережжя. Тож, може, чуючи це слово, ви сприймаєте його в контексті цієї релігії.

Можливо, ви знаєте, що растафаріанство — це невеличке бічне відгалуження трьох головних авраамічних релігій — християнства, ісламу та юдаїзму. Вам відомо, що ці релігії монотеїстичні й центром кожної з них є три різні втілення Авраама. Можливо, у слові «*irie*» ви чуєте відлуння Ямайки 1930-х років, коли виникло растафаріанство. Чи, може, ви чуєте відлуння його духовного лідера, Хайле Селасіє I, імператора Ефіопії у 1930—1974 роках.

І коли ви чуєте це слово, то розумієте його духовне значення. *Усе гаразд* між вами й вашим Богом, а отже, і між вами та світом. Бути *irie* — це перебувати у високому й духовному місці. У цьому слові ви вчуєте саму суть релігії.

Або, можливо, ви не знаєте історії.

Ви нічого не знаєте про Бога, духа чи мову. Вам відоме сучасне побутове значення цього слова. Бути *irie* означає просто *бути в порядку*.

Іноді, зазираючи до словника, ви бачите, що деякі тлумачення позначені як застарілі. Наташа часто замислюється над тим, якою «слизькою» може бути мова. Спочатку слово означає одне, а врешті-решт — інше. Чи це через зловживання та спрощення, як-от на ямайських курортах туристів вчать слова *irie*? Чи це через неправильне слововживання, до чого останнім часом схильний тато Наташі?

До повідомлення про депортацію він не розмовляв з ямайським акцентом і не вдавався до ямайського сленгу. Тепер, коли вони змушені повернутися, він послуговується новим словником, наче турист, що вивчає фрази іноземною мовою для подорожі за кордон. «Усе *irie*, друже», — відповідає він касирам у продуктових крамницях на стандартне запитання «Як справи?». Він каже *irie* листоноші, який привозить пошту й питає про те саме. Він шкіриться, засунувши руки до кишень і розправивши плечі, й поводитьсь так, наче світ завалив його більшою купою дарунків, ніж він може

прийняти. Уся його поведінка настільки очевидно штучна, що Наташа впевнена — усі бачать його наскрізь. Але це не так. Її тато миттєво піднімає людям настрій, наче його очевидне щастя передається їм.

Наташа вважає, що слова треба використовувати радше як одиниці вимірювання. Метр — це метр та й годі. Словам не можна дозволяти змінювати значення. Хто вирішує, що значення змінилося, і коли? Чи існує проміжок часу, коли слово має обидва значення? Чи час, коли слово не означає взагалі нічого?

Наташа знає: якщо їй доведеться поїхати з Америки, вона втратить усіх своїх друзів, навіть Бев. Звісно, спочатку вони намагатимуться підтримувати зв'язок, але це не буде те саме, що бачитися щодня. Вони не підуть на подвійне побачення, на випускний бал. Не святкуватимуть разом зарахування до університетів і не плакатимуть через відмову. Не буде дурних світлин з випускного. Час спливатиме, і відстань між ними з кожним днем здаватиметься дедалі більшою. Бев житиме в Америці американським життям. Наташа житиме на Ямайці, почувуючись чужинкою у країні, в якій народилася.

Скільки мине часу, перш ніж її друзі забудуть про неї? Скільки часу їй знадобиться, щоб набути ямайського акценту? Скільки часу мине, перш ніж вона забуде, що взагалі колись була в Америці?

Одного дня у майбутньому значення слова *irie* зміниться і стане просто черговим словом із довгого списку застарілих чи маловживаних. «Усе *irie*?» — запитає вас хтось з ідеальним американським акцентом. «Усе *irie*», — відповісте ви, маючи на увазі, що все гаразд, але ви не хочете про це говорити. Ніхто з вас не знатиме про авраамічну чи растафаріанську релігію, чи про ямайський діалект. Це слово взагалі буде позбавлене будь-якої історії.

Деніел

*Місцевий хлопець потрапив у пастку
батьківського вихору очікувань і розчарування,
надії на порятунок немає.*

Приємне в тому, щоб мати старшого брата гівнюка-вундеркінда — на тебе не тиснуть. Чарлі завжди був достатньо хорошим, за двох синів. Тепер, зрештою, він не такий ідеальний, і тиснуть на мене.

Ось розмова, яка відбулася 1,3 мільярди (плюс-мінус) разів, відколи він повернувся додому.

Мама. З твоїми оцінками досі все гаразд?

Я. Ага.

Мама. А з біології?

Я. Ага.

Мама. А як із математикою? Ти її не любиш.

Я. Знаю, що не люблю.

Мама. Але з оцінками все гаразд?

Я. Досі «добре».

Мама. Чому ще не «відмінно»? *Господи.* Час уже тобі стати серйознішим. Ти вже не маленький хлопчик.

Сьогодні в мене співбесіда щодо вступу до Єльського університету із його випускником. Це *другий найкращий виш*, але вперше в житті я грюкнув кулаком по столу й відмовився вступати до *найкращого вишу* (до Гарварду). Бути молодшим братом Чарлі в іншому навчальному закладі — це вже занадто. Окрім того, хтозна, чи візьмуть мене взагалі до Гарварду тепер, коли Чарлі тимчасово відрахували.

Ми з мамою на кухні. Перед співбесідою вона вирішує побалувати мене смачненьким і варить заморожені *mandu* (пельмені). Для апетиту я їм «Сар'н Срунч» (найкращі пластівці, відомі людству) і пишу у своєму блокноті *Moleskine*. Я працюю над віршем про розбите серце вже вічність

(плюс-мінус). Проблема в тому, що мені ніколи не розбивали серце, тож вірш дається важко.

Писати за кухонним столом — це розкіш. Я б не зміг цього робити, якби тут був мій батько. Уголом він не засуджує моє писання віршів, але точно не схвалює.

Мама перериває мою трапезу й писанину різновидом нашої звичайної розмови. Я невимушено відповідаю, вставляючи своє «ага» із повним ротом пластівців, коли вона змінює сценарій. Замість звичного «Ти вже не маленький хлопчик» вона каже:

— Не будь таким, як твій брат.

Вона каже це корейською. Для виразності. І дякувати Богу, Долі чи Цілковитому Невезінню, саме тоді, коли вона говорить це, до кухні заходить Чарлі. Я припиняю жувати.

Кожен, хто подивився б на нас збоку, подумав би, що все ідеально. Мати готує сніданок двом синам, один з яких сидить за столом і їсть пластівці (без молока). З'являється другий син, який так само збирається снідати.

Однак насправді відбувалося не це. Мама так зняквіла, що Чарлі відчув, як вона зашарілася. Трохи, але помітно. Вона пропонує йому кілька *mandu*, хоча знає, що він ненавидить корейські страви, від яких відмовився ще в середніх класах старшої школи.

А Чарлі? Він лише вдає. Вдає, що не розуміє корейської. Вдає, що не чув, як вона пропонує йому пельмені. Вдає, що мене не існує.

Він майже обдурив мене, поки я не глянув на його руки. Вони стиснулися у кулаки й видали правду. Він почув і зрозумів. Вона могла назвати його епічним довбойобом, іграшковим членом з яйцями, і це було б краще, ніж сказати мені не бути таким, як він. Усе моє життя вона говорила протилежне. «Чому ти не можеш бути таким, як твій брат?» Такий поворот фортуни пішов не на користь нам обом.

Чарлі дістає з шафки склянку й наповнює її водою з крана. Він п'є водопровідну воду, аби допекти мамі. Вона відкриває рота, щоб сказати звичайне «Ні. Пий відфільтровану», але мовчить. Чарлі вихиляє склянку трьома швидкими ковтками й повертає її, не прополоскавши, до шафки. Він іде й залишає дверцята шафки відчиненими.

— Умма¹, дай йому спокій, — кажу я мамі, коли Чарлі йде. Я розлючений *на* нього й *через* нього. Мої батьки не зупиняються у своїй безжальній критиці. Я можу лише уявити, як паскудно йому працювати цілий день у крамниці з батьком. Закладаюся, що тато дорікає йому між усмішками до покупців і відповідями на їхні запитання про накладні пасма, олію чайного дерева та догляд за хімічно пошкодженим волоссям (мої батьки — власники спеціалізованого косметичного магазину, де продаються товари для догляду за волоссям чорношкірих. Він називається «Догляд за чорним волоссям»).

Мама відкриває пароварку, щоб глянути, чи зварилися пельмені. Від пари її окуляри затуманюються. У дитинстві я сміявся з цього, а вона робила так, щоб окуляри запотіли якомога сильніше, і вдавала, що не бачить мене. Тепер вона просто знімає їх і протирає рушником.

— Що відбувається з твоїм братом? Чому він схибив? Він ніколи не давав маху.

Без окулярів вона видається молодшою, симпатичнішою. Чи не збочення вважати свою маму симпатичною? Можливо. Упевнений, що таке ніколи не спадало на думку Чарлі. Усі його дівчата (разом шість) були дуже милими, трохи кругловидими білими панночками з білявим волоссям і блакитними очима.

Ні, брешу. Була одна дівчина, Аманда. Остання, з якою він зустрівся у школі до університету.

---

¹ Корейською «мама».

Вона мала зелені очі.

Мама повертає окуляри на місце й чекає, наче я збираюся відповісти на її питання. Вона ненавидить не знати, що буде далі. Невідомість — її ворог. Гадаю, це тому, що вона зростала у злиднях у Південній Кореї.

— Він ніколи не хибив. Щось сталося.

Тепер я ще більше розлючений. Можливо, з Чарльзом не сталося *нічого*. Можливо, його виперли, бо йому просто не подобається навчання. Можливо, він не хоче бути лікарем. Можливо, він не знає, чого хоче. Можливо, він просто змінився.

Але в нашій родині нам не дозволено змінюватися. Ми ступили на цей шлях, аби стати лікарями, і зійти з нього неможливо.

— Вам, хлопцям, тут занадто легко. Америка зробила вас м'якими. — Якби щоразу, коли я чую це, у мене в мозку з'являлася нова звинина, я вже був би бісовим генієм.

— Ми тут народилися, мамо. Ми завжди були м'якими. Вона глузливо посміхається.

— Що зі співбесідою? Ти готовий? — мама оглядає мене і знаходить ваду. — Підстрижися перед співбесідою. — Кілька місяців вона докоряє мені тим, що я не позбувся свого короткого хвостика. Я видаю звук, що може бути як згодою, так і запереченням. Вона ставить переді мною тарілку з пельменями, і я мовчки їм.

Через цю важливу співбесіду батьки дозволили мені зробити вихідний і не йти до школи. Ще тільки восьма ранку, але я нізачо не залишуся вдома й не слухатиму більше подібних балачок. Перш ніж я втікаю, мама простягає мені гаманець із квитанціями, щоб я заніс його татові до крамниці.

— *Anna*¹ забув. Віднеси йому.

---

¹ Кореїською «тато».

Я впевнений, що вона хотіла віддати гаманця Чарлі, перед тим як він пішов до крамниці, але забула через їхній невеличкий інцидент на кухні.

Я беру гаманця, хапаю свій блокнот і волочуся нагору перевдягатися. Моя спальня в кінці довгого коридору. Я проминаю кімнату Чарлі (як завжди, двері зачинені) і батьківську. До одвірка притулені кілька не розпакованих маминих полотен. Сьогодні вона не працює у крамниці, тож закладаюся, вона з нетерпінням чекає того, як проведе цей день за малюванням. Останнім часом вона малює тарганів, мух і жуків. Я дражню її, кажучи, що в неї настала Епоха Огидних Комах, хоча це подобається мені навіть більше, ніж Епоха Абстрактних Орхідей кілька місяців тому.

Я швиденько змінюю маршрут до порожньої спальні, що її мама використовує як студію, аби подивитися, чи не намалювала вона щось новеньке. Авжеж, онде здоровенний жук. Полотно не дуже велике, але жук займає увесь простір. Мамині картини завжди яскраві й гарні, проте щось у тих кольорах, у її складних, майже анатомічних зображеннях комах робить картини більш ніж просто гарними. Цей новий жук зображений у темних перламутрових зелених, синіх і чорних кольорах. Його крильця мерехтять, наче олія, розлита на воді.

Три роки тому тато зробив їй на день народження сюрприз. Він найняв помічника у крамницю на неповний день, щоб мамі не доводилося ходити туди щодня. Також він купив набір олійних фарб і кілька полотен. Я ніколи раніше не бачив, щоб мама плакала через подарунок. Відтоді вона малює.

Повернувшись до своєї кімнати, я думаю в десятитисячний раз (плюс-мінус) про те, як саме склалося б мамине життя, якби вона ніколи не поїхала з Кореї? Якби вона ніколи не зустріла тата? Якби в неї не було Чарлі й мене? Чи була б вона нині художницею?

Я вдягаю свій новий сірий костюм, пошитий на замовлення, і червону краватку. «Занадто яскрава», — сказала мама про неї, коли ми ходили за покупками. Очевидно, тільки картинам дозволено бути барвистими. Я переконав її, зауваживши, що червоний надасть мені впевненості. Тепер, знову дивлячись на своє відображення у дзеркалі, мушу сказати, що костюм таки надає мені впевненості й вишуканості (саме так, вишуканості). Шкода, що я вдягаю його лише для цієї співбесіди, а не для чогось, що справді має для мене значення. Я перевіряю погоду на своєму телефоні й вирішую, що пальта на вдягатиму. Буде максимум дев'ятнадцять градусів тепла — ідеальний осінній день.

Попри моє роздратування через те, як мама поводить себе з Чарлі, я цілую її, обіцяю підстригтися і виходжу з будинку. Сьогодні по обіді моє життя заскочить у потяг, що прямує до станції «Лікар Деніел Чже Го Бе», але до того часу день мій. Я збираюся робити все, що підказуватиме мені світ. Я чинитиму так, наче я в клятій пісні Боба Ділана, і летітиму за вітром. Я вдаватиму, що двері мого майбутнього широко відчинені й може статися що завгодно.

Наташа

У житті немає випадковостей. Так кажуть люди. Моя мама часто так говорить. «*На все є причина, Ташо*». Зазвичай люди кажуть так, коли стається щось паскудне, але не *геть* погане. Автомобільна аварія без трагічних наслідків. Вивихнута кісточка, а не зламана.

Показово, що мама не сказала цього стосовно нашої депортації. Яка може бути причина для цієї жахливої події? Тато, з чиєї провини все це відбувається, каже: «Не можна завжди знати плани Господні». Я хочу сказати йому, що, можливо, не слід цілком покладатися на Бога і що без надії сподіватися —

Про авторку

Нікола Юн — автор роману «Увесь цей світ», бестселера за версією *New York Times*. Вона росла на Ямайці та в Брукліні, а тепер живе зі своєю родиною у Лос-Анджелесі. Нікола — безнадійний романтик, який непохитно вірить у кохання з першого погляду і в те, що воно може тривати вічно.

Літературно-художнє видання

ЮН Нікола
Сонце також зірка
Роман

Керівник проекту *В. А. Тютюнник*
Відповідальний за випуск *С. О. Сіліч*
Редактор *Т. Небесна*
Художній редактор *А. О. Попова*
Технічний редактор *В. Г. Євлахов*
Коректор *О. В. Ушкалова*

Підписано до друку 31.05.2019. Формат 84x108/32.
Друк офсетний. Гарнітура «Adonis». Ум. друк. арк. 13,44 .
Наклад 4500 пр. Зам. № .

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
Св. № ДК65 від 26.05.2000
61140, Харків-140, просп. Гагаріна, 20а
E-mail: corp@bookclub.ua

Віддруковано у ПРАТ «Харківська книжкова фабрика «Глобус»»
61052, м. Харків, вул. Різдвяна, 11.
Свідоцтво ДК № 3985 від 22.02.2011 р.
www.globus-book.com

Юн Н.

Ю49 Сонце також зірка : роман / Нікола Юн ; пер. з англ. Ю. Підгорної. — Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2019. — 256 с.

ISBN 978-617-12-6550-9

ISBN 978-0-553-496-680 (англ.)

Сімнадцятирічна Наташа не схожа на своїх однолітків. Скептик і затята реалістка, вона довіряє лише науці та фактам. Не загадує бажань, коли зірка падає з неба. Не вірить у призначення. І звісно ж, у таке безглуздя, як кохання з першого погляду. Тільки дурні вірять у нього. Ось такі, наприклад, як Деніел... І треба ж було Наташі натрапити на цього романтичного телепня. Це що, жарт Усесвіту? Вони ж — наче небо і земля. Та що то між ними? Оте незбагненне, що вже почало відбуватися. Те, що здатне зіштовхнути Землю з орбіти і кинути її в обійми неба, порушивши всі закони фізики й універсуму. Японці називають це «передчуттям любові». Коли двоє ще не закохані, але вже не можуть одне без одного...

УДК 821.111

КНИЖКОВИХ

- за телефонами довідкової служби
(050) 113-93-93 (МТС); (093)170-03-93 (life);
(067) 332-93-93 (Київстар); (057) 783-88-88

- на сайті Клубу: www.bookclub.ua

- у мережі фірмових магазинів
див. адреси на сайті Клубу або за QR-кодом

Надсилається безоплатний каталог

Запрошуємо до співпраці авторів

e-mail: publish@ksd.ua

***Запрошуємо до співпраці художників,
перекладачів, редакторів***

e-mail: editor@ksd.ua

**Для гуртових
клієнтів**

Харків

тел./факс +38(057)703-44-57

e-mail: trade@ksd.ua

Київ

тел./факс +38(067)575-27-55

e-mail: kyiv@ksd.ua